

Zadeva C-509/23**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

8. avgust 2023

Predložitveno sodišče:

Administratīvā rajona tiesa (upravno sodišče prve stopnje, Latvija)

Datum predložitvene odločbe:

7. avgust 2023

Tožeča stranka:

SIA Laimz

Tožena stranka:

Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija (urad za nadzor loterij in iger na srečo, Latvija)

Predmet postopka v glavni stvari

Tožba za razglasitev ničnosti odločbe Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas (urad za nadzor loterij in iger na srečo; v nadaljevanju: urad za nadzor), s katero je bila tožeči stranki naložena denarna kazen zaradi neizpolnjevanja zahtev, določenih v Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums (zakon o preprečevanju pranja denarja ter financiranja terorizma in širjenja jedrskega orožja), v zvezi s preverjanjem strank in ugotavljanjem njihovega statusa.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Predložitveno sodišče na podlagi člena 267 PDEU prosi za razlago določb Direktive 2015/849, da bi se pojasnila merila, na podlagi katerih se oseba lahko šteje za ožjega sodelavca politično izpostavljene osebe, in ali si pooblaščen subjekt iz iste skupine med seboj smejo izmenjevati informacije o preverjanju

strank in uporabiti pridobljene informacije ter položaji, v katerih so potrebni ukrepi skrbnega preverjanja strank.

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali je treba člen 3, točka 11(a), Direktive 2015/849 razlagati tako, da se lahko posameznik šteje za ožjega sodelavca politično izpostavljene osebe zgolj zato, ker navedeni osebi delujeta v istem javnem organu, ne da bi se pri tem upoštevala katera koli druga okoliščina?
2. Ali je treba [člen 3, točka 9] Direktive 2015/849 razlagati tako, da je treba za ugotovitev, ali ima oseba status politično izpostavljene osebe, ugotoviti, ali ta oseba zaseda katerega od položajev iz navedenega člena in poleg tega opraviti poizvedbe in preveriti, ali gre za položaj na visoki ravni, in ne na srednji ali nižji ravni?
3. Ali je treba člen 45(1) Direktive 2015/849 v povezavi z odstavkom 8 tega člena razlagati tako, da morajo države članice za doseg ciljev Direktive 2015/849 pooblaščenim subjektom iz člena 2(1) Direktive 2015/849, ki se štejejo za družbe v isti skupini, dovoliti medsebojno izmenjavo informacij, tudi s sklenitvijo sporazumov o izmenjavi informacij ter zagotovitvi vzajemnega pretoka informacij in možnosti njihove medsebojne uveljavitve?
4. Ali člen 45(1) in (8) Direktive 2015/849 v povezavi s členom 3, točki 12 in 15, te direktive dovoljuje tudi, da se takšne informacije oziroma odločitve uporabljajo in uveljavljajo v več podjetjih iz iste skupine, pri čemer gre za odločitve, ki jih v okviru skupine sprejme vodstvo enega od podjetij, ki pripada skupini?
5. Ali je treba člen 14(5) Direktive 2015/849 v povezavi s členom 8(2) te direktive razlagati tako, da pooblaščenim subjektom ni treba uporabiti ukrepov skrbnega preverjanja v zvezi z obstoječimi poslovnimi strankami, če ni potekel niti rok, določen v nacionalnem pravu, niti rok, ki ga za uporabo novih ukrepov skrbnega preverjanja strank določajo postopki sistema notranjega nadzora, in pooblaščenim subjektom ni seznanjen z novimi okoliščinami, ki bi lahko vplivale na opravljeno oceno tveganja v zvezi z zadevno stranko?
6. Ali je treba obveznost, ki jo pooblaščenim subjektom nalaga člen 11(d) Direktive 2015/849, da uporabijo ukrepe skrbnega preverjanja strank, razlagati tako, da če je skupna vrednost transakcije ob izplačilu dobičkov, ob vplačilu stav ali obojem, 2.000 EUR ali več, bodisi da gre za transakcijo, izvedeno z enim dejanjem ali z več dejanji, za katere kaže da so povezana, je treba take ukrepe uporabiti vsakič, ko skupni znesek transakcije doseže 2.000 EUR, ne glede na časovni interval, v katerem se ponovno doseže znesek 2.000 EUR, predpisan v navedeni določbi?

Navedene določbe prava Unije

Pogodba o Evropski uniji, člen 5(4), prvi pododstavek.

Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES: uvodne izjave 30, 31, 32 in 34 ter členi 3, točke 9, 11(a), 12 in 15, 5, 8(1) in (2), 11(a), (d) in (f), 13(1), točke od (a) do (d), (2), 14(5), 26(2) ter 45(1) in (8).

Sodna praksa

Sodba Sodišča Evropske unije z dne 17. novembra 2022, Rodl & Partner, C-562/20, EU:C:2022:883, točka 91.

Navedene določbe nacionalnega prava

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums (zakon o preprečevanju pranja denarja ter financiranja terorizma in širjenja jedrskega orožja):¹ členi 1, točke 2¹(a), 8¹, 18 in 18², 3(1), točka 7, (2) in (2)¹, 10(1), 11(1), točki 1 in 4, 11¹(1), točki 1 in 5, (2), (6) in (7), 25(2) in 29(1).

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 Tožeča stranka je gospodarska družba, vpisana v sodni register Republike Latvije, katere poslovna dejavnost je opravljanje storitev na področju iger na srečo in stav. Osnovni kapital tožeče stranke je v 100-odstotni lasti družbe SIA Optibet, katere poslovna dejavnost so prav tako igre na srečo in stave. Obe družbi sta del skupine Enlabs AB, družbe, registrirane na Švedskem.
- 2 Tožeča stranka in družba SIA Optibet sta 2. marca 2020 sklenili pogodbo o zagotavljanju dostopa do tehničnih rešitev, na podlagi katere je družba SIA Optibet razvila tehnično rešitev za izvajanje zbiranja in obdelave informacij v skladu z zahtevami zakona o preprečevanju pranja denarja ter financiranja terorizma in širjenja jedrskega orožja (v nadaljevanju: zakon o preprečevanju). Družba SIA Optibet za oceno in obvladovanje tveganj v zvezi z zahtevami zakona o preprečevanju od tretjih oseb pridobiva informacije, ki se nanašajo na status politično izpostavljene osebe, položaj v zvezi s sankcijami in položaj v zvezi z negativnim poročanjem medijev. Družba SIA Optibet kot matična družba tožeče stranke pa slednji zagotavlja dostop do tehničnih rešitev in informacijskih storitev,

¹ Vsa splošno veljavna latvijska zakonodaja v veljavni in pretekli različici je na voljo na spletišču: <https://likumi.lv/>.

ki jih zagotavljajo tretje osebe, da bi zagotovila čim bolj učinkovito uporabo virov in enotno izpolnjevanje zahtev zakona o preprečevanju znotraj skupine družb.

- 3 Urad za nadzor je med 10. februarjem 2022 in 4. marcem 2022 pri tožeči stranki opravil nadzor s področja preprečevanja pranja denarja in ugotovil, da je treba stranko tožeče stranke, ki ji je ta od 23. avgusta 2021 naprej nudila storitve interaktivnih iger na srečo (v nadaljevanju: stranka), šteti za osebo, povezano s politično izpostavljeno osebo.
- 4 Urad za nadzor je 14. marca 2022 opravil nov nadzor tožeče stranke, pri katerem je preveril depozite, ki jih je stranka vplačala 27. in 28. januarja 2022, preveril je, kdaj je bila stranka registrirana kot igralec, kako je bila ugotovljena identiteta stranke, kako je bil zanjo uporabljen sistem notranjega nadzora in postopke, ki so bili uporabljeni v zvezi s preverjanjem stranke. V zvezi s tem je bil 14. marca 2022 pripravljen zapisnik o nadzoru. V tem zapisniku je navedeno naslednje.
- 5 Če se bo ugotovilo, da je stranka politično izpostavljena oseba, se bo poslovni odnos z njo prekinil, če pa je stranka sorodnik politično izpostavljene osebe ali ožji sodelavec politično izpostavljene osebe, se poslovni odnos lahko nadaljuje z odobritvijo vodstva tožeče stranke.
- 6 Tožeča stranka v letih 2020, 2021 in 2022 ni ugotovila obstoja poslovnih odnosov z ožjimi sodelavci politično izpostavljenih oseb. Poleg tega tožeča stranka po tem, ko je bil 26. avgusta 2021 dosežen prag za preverjanje (2.000 EUR), ni opravila preverjanja stranke, za kar bi bilo treba od stranke zahtevati informacije o virih dohodkov, višini dohodkov, pričakovanem proračunu za igre na srečo in statusu stranke kot politično izpostavljene osebe, družinskega člana take osebe ali njenega ožjega sodelavca ter preveriti informacije v javno dostopnih zbirkah podatkov, da bi se opredelili dodatni dejavniki tveganja.
- 7 Glede na navade stranke pri igrah na srečo in višino stav je tožeča stranka 31. januarja 2022 v zvezi s stranko sprožila podrobno preverjanje in od nje zahtevala dodatne informacije. Tožeča stranka je upoštevala depozite stranke v višini 15.000 EUR, zaradi česar ji je bila 14. septembra 2021 dodeljena srednje visoka stopnja tveganja stranke, in pretekle podatke stranke z njenega profila stranke pri družbi SIA Optibet. Poleg tega je tožeča stranka na podlagi pogodbe o izmenjavi podatkov, ki jo je sklenila z družbo SIA Optibet, upoštevala odločitev vodstva družbe SIA Optibet z dne 27. marca 2020 o ohranitvi odnosa z visoko tvegano stranko. Ponovno pregledovanje oziroma primerjava strank tožeče stranke z informacijami, ki jih je družba SIA Optibet pridobila v okviru preverjanja strank, se ne izvaja redno.
- 8 Posledično je urad za nadzor na podlagi rezultatov opravljenega nadzora ugotovil, da tožeča stranka ni opravila preverjanja stranke, čeprav je bil prag za tako preverjanje dosežen, stranki ni določila statusa ožjega sodelavca politično izpostavljene osebe in stranke v zvezi s tem ni podrobno preverila.

- 9 Na podlagi navedenega je urad za nadzor z odločbo z dne 15. junija 2022 tožeči stranki naložil denarno kazen zaradi neizpolnjevanja zakonsko določenih zahtev.
- 10 Urad za nadzor je v svoji odločbi zavzel stališče, da tožeča stranka na začetku poslovnega odnosa s stranko in pri nadaljnjem razvoju navedenega odnosa ni smela uporabiti preverjanja stranke, ki ga je opravilo drugo podjetje (SIA Optibet), čeprav je bilo povezano s tožečo stranko, in se nanj zanesti; tožeča stranka bi morala navedeno preverjanje opraviti samostojno in neodvisno. Ker je tožeča stranka uporabila informacije, pridobljene od druge družbe, in se zanašala nanje, ne da bi sama zahtevala informacije od stranke, je po mnenju urada treba šteti, da dolgo časa ni izvedla dejanj, s katerimi bi se prepričala, ali ima stranka status ožjega sodelavca politično izpostavljene osebe, in zato ni uporabila zahtev po okrepljenem spremljanju. Zato je menil, da tožeča stranka ni pravilno uporabila sistema notranjega nadzora nad strankami in ni opravila preverjanja strank.
- 11 Urad za nadzor je menil, da je bila stranka tožeče stranke oseba, ki je bila ožji sodelavec politično izpostavljene osebe, saj je s politično izpostavljeno osebo hkrati opravljala naloge funkcionarja v izvršilnem organu nekega združenja.
- 12 Tožeča stranka je 18. julija 2022 pri Administrativā rajona tiesa (upravno sodišče prve stopnje, Latvija) vložila tožbo za razglasitev ničnosti odločbe urada za nadzor.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 13 Tožeča stranka trdi, da je z družbo SIA Optibet sklenila pogodbo o izmenjavi informacij, na podlagi katere ji je slednja posredovala informacije, potrebne za izpolnjevanje zahtev zakona o preprečevanju v zvezi z vsakim igralcem, ki je stranka družbe SIA Optibet in ki je pozneje postal stranka tožeče stranke. Zato meni, da informacij, ki jih je družba SIA Optibet pridobila v zvezi z določeno stranko, prej stranko navedene družbe, ni bilo treba ponovno zahtevati in preverjati, temveč se jih je lahko uporabilo tudi v poslovnem odnosu med tožečo stranko in stranko. Po mnenju tožeče stranke to velja tudi za odločitve vodstva v zvezi s skupnimi strankami, saj sta družba SIA Optibet in tožeča stranka povezani.
- 14 Tožeča stranka meni, da je urad za nadzor napačno razlagal pojem „drug tesni odnos“ iz člena 1, točka 18², zakona o preprečevanju, ker je štel, da je to, da je stranka deluje v javnem organu, v katerem dela tudi politično izpostavljena oseba, samo po sebi razlog, da se šteje, da je stranka povezana s politično izpostavljeno osebo. Po njenem mnenju je za presojo obstoja takega odnosa potrebna posamična in celovita presoja, pri kateri navedena okoliščina ni edini dejavnik, ki določa status zadevne osebe.
- 15 Urad za nadzor opozarja, da zakon o preprečevanju ne predvideva sklenitve pogodbe o izmenjavi informacij med prireditelji iger na srečo in loterij. Trdi, da je tožeča stranka v času, ko je stranka sklenila poslovni odnos z njo, že prekinila poslovni odnos z družbo SIA Optibet, zato tožeča stranka še toliko bolj ni mogla

uporabiti informacij, ki jih je pridobila družba SIA Optibet. Zato meni, da je bil med tožečo stranko in stranko sklenjen nov poslovni odnos brez skrbnega preverjanja. Po mnenju navedenega urada tožečo stranko in družbo SIA Optibet kot gospodarska subjekta in imetnika dovoljenja za prirejanje iger na srečo v Latviji ne povezuje pravni status ene enotne skupine. Trdi, da je družba SIA Optibet, družbenica tožeče stranke, licencirana prirediteljica iger na srečo in zanjo velja zakon o preprečevanju, da zanjo veljajo enake zahteve kot za tožečo stranko, ter da deluje v skladu s svojimi sistemi notranjega nadzora, da bi zagotovila izpolnjevanje navedenega zakona. Meni, da pravni okvir ne dovoljuje izmenjave podatkov o strankah z drugim podjetjem, zaradi katere prejemniku informacij ne bi bilo treba izpolnjevati svojih pravnih obveznosti. Rezultate preverjanja strank naj bi lahko prejemale le kreditne in finančne institucije. Po mnenju urada za nadzor je to, da je bil nekdo dalj časa funkcionar v izvršilnem organu skupaj z osebo, ki ji je bil pripisan status politično izpostavljene osebe, lahko podlaga, da politično izpostavljena oseba s pomočjo te osebe prikrije zlorabo javnih pooblastil v zasebne namene.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 16 [1.] Pojem „ožji sodelavec politično izpostavljene osebe“ je bil v zakon o preprečevanju uveden v skladu s členom 3, točka 11, Direktive 2015/849, ki opredeljuje „osebe, za katere je znano, da so ožji sodelavci“. V členu 3, točka 11, Direktive 2015/849 je pojasnjeno, kaj pomeni pojem „ožjih sodelavcev“ v okviru navedene direktive, in sicer fizične osebe, za katere je znano, da imajo kakršne koli druge tesne poslovne odnose s politično izpostavljeno osebo. Tako so za to, da se oseba šteje za ožjega sodelavca v okviru Direktive, pomembni le tesni poslovni odnosi. Vendar je v skladu s členom 1, točka 18², zakona o preprečevanju ožji sodelavec politično izpostavljene osebe oseba, ki je z navedeno osebo na splošno v poslovnem ali drugem tesnem odnosu.
- 17 V skladu s pojasnili v Politiski pomenigu personu, to ģimenes locekļu un ar tām cieši saistītu personu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma y proliferācijas finansēšanas risk vadības vadlīnijas (smernice za obvladovanje tveganja pranja denarja ter financiranja terorizma in širjenja jedrskega orožja politično izpostavljenih oseb, njihovih družinskih članov in ožjih sodelavcev), ki jih je pripravil Latvijas Republikas Finanšu izlūkošanas dienests (urad za preprečevanja pranja denarja Republike Latvije), se pojem „drug tesni odnos“ razume kot odnos, na podlagi katerega politično izpostavljena oseba s pomočjo druge osebe prikriva zlorabo javnih pooblastil v zasebne namene. Za osebe, ki štejejo za ožje sodelavce politično izpostavljene osebe, se štejejo zlasti osebe zunaj družinskega kroga (na primer prijatelji itd.), ki so vidni člani iste politične stranke, javnega organa ali sindikata kot politično izpostavljena oseba, na primer znane osebnosti. V tem kontekstu je najpomembnejše merilo obstoj „tesnega odnosa“, ki lahko politično izpostavljeni osebi služi kot podlaga za to, da s pomočjo te druge osebe prikrije uporabo javnih pooblastil v zasebne namene. V

skladu s smernicami se lahko šteje, da delovanje v istemu javnem organu pomeni obstoj tesnega odnosa.

- 18 Na eni strani je že samo dejstvo, da osebi delujeta v istem javnem organu, dejavnik, ki predstavlja povečano tveganje pranja denarja ali financiranja terorizma, zlasti če je oziroma je bila katera od teh oseb na politično pomembnem položaju oziroma je splošno znana ali ugledna oseba v družbi, saj je, kot je navedeno v uvodni izjavi 30 Direktive 2015/849, samo tveganje spremenljivo, pri čemer lahko spremenljivke same po sebi ali skupaj povečajo ali zmanjšajo potencialno tveganje. Vendar je treba upoštevati, da to ni vedno očitno, saj so v javnih registrih navedeni le funkcionarji, v organih, v katerih je veliko članov, pa take informacije pogosto niso javno dostopne. Poleg tega v državi ni javnega registra, v katerem bi morala vsa javna združenja ali organi registrirati in objaviti identiteto svojih članov.
- 19 Na drugi strani pa so namen, struktura in velikost javnih organov zelo različne spremenljivke, ki lahko vplivajo na verjetnost nastanka tveganja. Bistveno bi bilo določiti status zadevnih oseb in njuno medsebojno sodelovanje v organu (npr. funkcionar, član, ali lahko vplivata na postopke ali ne itd.), področje delovanja javnega organa (npr. ali je zadevni organ vključen v zadeve, ki vplivajo na politične ali finančne postopke, ali ne) in druge okoliščine. Hkrati pa je treba upoštevati, da lahko takšna presoja od pooblaščenega subjekta zahteva dodatna sredstva, saj bi bilo le z zbiranjem in analizo dodatnih informacij mogoče ugotoviti, ali sta osebi, ki delujeta v istem javnem organu, med seboj v tesnem odnosu.
- 20 Poleg tega je v kontekstu ožjih sodelavcev treba ugotoviti, ali je eden od njiju na katerem od položajev, navedenih v členu 3, točka 9, Direktive 2015/849, ki, kot je poudarjeno v tem členu, ne zajema srednjih ali nižjih uradnikov. Poleg tega je v tem členu Direktive določeno, da politično izpostavljena oseba ni le vsaka znana in ugledna oseba v javni sferi, temveč oseba, za katero veljajo določbe tega člena in ki ima status visokega funkcionarja. Iz tega izhaja, da za razglasitev, da je oseba povezana s politično izpostavljeno osebo, ni dovolj preveriti, ali je takšna oseba javno znana ali da je oziroma je bila na položaju, ki bi lahko spadal med položaje iz člena 3, točka 9, Direktive 2015/849, ne da bi se preverilo, ali gre za visok položaj. Za to je treba opraviti posamično presojo.
- 21 Zato bi bilo treba pojasniti, ali je treba člen 3, točka 11(a), Direktive 2015/849 razlagati tako, da se lahko posameznik šteje za ožjega sodelavca politično izpostavljene osebe zgolj zato, ker navedeni osebi delujeta v istem javnem organu, ne da bi se pri tem upoštevala katera koli druga okoliščina, zlasti to, ali zadevna oseba je oziroma je bila na položaju, ki bi lahko spadal med položaje iz člena 3, točka 9, Direktive 2015/849, ne da bi se preverilo, ali gre za visok položaj.
- 22 [2.] V skladu z uvodno izjavo 35 Direktive 2015/849 je v izogib ponavljajočim se postopkom identifikacije strank primerno, da pooblašчени subjekti sprejmejo tudi stranke, katerih identifikacija je že bila izvedena drugje.

- 23 V skladu s členom 45(1) navedene direktive države članice od pooblaščenih subjektov, ki so del skupine, zahtevajo, da za namene boja proti pranju denarja in financiranju terorizma izvajajo politike in postopke na ravni skupine, vključno s politikami in postopki v zvezi z izmenjavo informacij znotraj skupine. Te politike in postopki se učinkovito izvajajo na ravni podružnic in hčerinskih družb v večinski lasti v državah članicah in tretjih državah. Člen 45(8) Direktive 2015/849 pa določa, da države članice zagotovijo, da je dovoljena izmenjava informacij znotraj skupine.
- 24 Zato je treba ugotoviti, da imajo družbe v isti skupini, kot sta tožeča stranka in družba SIA Optibet, ne le pravico, temveč tudi dolžnost izmenjave informacij, zlasti s sklenitvijo sporazumov o izmenjavi informacij ter zagotovitvijo vzajemnega pretoka informacij in možnosti medsebojnega uveljavljanja informacij. Poleg tega morajo države članice zagotoviti, da je takšna izmenjava informacij znotraj skupine dovoljena in zadostna, da se šteje, da je zadevni pooblaščen subjekt opravil preverjanje svoje stranke. Dodelitev te pravice vsem pooblaščenim subjektom iz člena 2, točka 1, Direktive 2015/849 (ne le kreditnim in finančnim institucijam) na eni strani omogoča, da se (znotraj skupine družb) postopki identifikacije strank vsebinsko ne ponavljajo, na drugi strani pa zagotavlja učinkovito porabo sredstev družb v skupini.
- 25 Člen 13(1) Direktive 2015/849 določa skrbno preverjanje strank, ki ga morajo v skladu z odstavkom 2 tega člena uporabljati pooblaščen subjekt. Hkrati pa lahko pooblaščen subjekt obseg teh ukrepov v skladu z odstavkom 2 tega člena določijo z upoštevanjem tveganja. Zato po mnenju predložitvenega sodišča zgoraj navedeno dovoljuje, da se informacije, pridobljene na podlagi izmenjave informacij znotraj skupine družb, uveljavljajo v zvezi s skupnimi strankami. Po mnenju predložitvenega sodišča to potrjuje člen 26(2) Direktive 2015/849, ki določa, da države članice pooblaščenim subjektom prepovejo, da se zanesejo na tretje osebe s sedežem v tretji državi z visokim tveganjem, in tudi da lahko države članice podružnice in hčerinske družbe v večinski lasti pooblaščenih subjektov s sedežem v Uniji izvzamejo iz te prepovedi, kadar te podružnice in hčerinske družbe v večinski lasti v celoti spoštujejo politike na ravni skupine in postopke v skladu s členom 45. Direktiva tako omogoča vzajemno kroženje informacij in možnost njihovega medsebojnega uveljavljanja, kadar so pridobljene in uporabljene znotraj skupine podjetij, zlasti kadar so pridobljene od podjetja v skupini, ki nima sedeža v tretji državi z visokim tveganjem.
- 26 Člen 5 Direktive 2015/849 pa določa, da lahko države članice sprejmejo strožje določbe za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, kar obenem pomeni, da lahko država članica dejansko omeji krog pooblaščenih subjektov, ki jim priznava pravice iz člena 45(8) Direktive 2015/849.
- 27 [3.] Glede na zgornje preudarke je pomembno tudi pojasniti, ali člen 45(1) in (8) Direktive 2015/849 v povezavi s členom 3, točki 12 in 15, te direktive dovoljuje tudi, da se takšne informacije oziroma odločitve uporabljajo in

uveljavljajo v več podjetjih iz iste skupine, pri čemer gre za odločitve, ki jih v okviru skupine sprejme vodstvo enega od podjetij, ki pripada skupini.

- 28 [4.] V skladu s členom 8(1) in (2) Direktive 2015/849 države članice zagotovijo, da pooblaščen subjekt sprejmejo ustrezne ukrepe za prepoznavo in oceno tveganj pranja denarja in financiranja terorizma ob upoštevanju dejavnikov tveganja. Ti ukrepi morajo biti sorazmerni z naravo in velikostjo pooblaščenih subjektov. Ocene tveganj iz odstavka 1 se dokumentirajo, redno posodabljaajo ter dajo na voljo ustreznim pristojnim organom in zadevnim samoregulativnim organom.
- 29 V skladu s členom 11 Direktive 2015/849 mora pooblaščen subjekt uporabiti ukrepe skrbnega preverjanja strank, zlasti ob vzpostavitvi poslovnega odnosa, kadar obstajajo dvomi v verodostojnost ali ustreznost predhodno pridobljenih podatkov o identifikaciji stranke in kar zadeva ponudnike storitev iger na srečo, ob izplačilu dobičkov, ob vplačilu stav ali obojem, kadar izvajajo transakcije, ki znašajo 2.000 EUR ali več, bodisi da gre za transakcijo, izvedeno z enim dejanjem ali z več dejanji, za katere kaže da so povezana. Na drugi strani člen 14(5) navedene direktive določa, da države članice zahtevajo, da pooblaščen subjekt ukrepe skrbnega preverjanja strank uporabljajo ne le za vse nove stranke, ampak v primernem času in z upoštevanjem tveganja tudi za obstoječe stranke, tudi v času spremembe relevantnih okoliščin stranke.
- 30 Iz člena 11.¹(1), (2) in (7) zakona o preprečevanju izhaja, da mora pooblaščen subjekt v skladu s tem zakonom podatke o stranki posodabljaati v skladu z oceno tveganja stranke, in to najmanj enkrat na pet let.
- 31 Posledično zadevni zakonodajni okvir določa, da se ukrepi skrbnega preverjanja strank uporabijo, če se ugotovi tveganje, vendar ne manj pogosto, kot je določeno v nacionalnem okviru.
- 32 Tožeča stranka meni, da uporaba skrbnega preverjanja obstoječih strank (vključno s tistimi, za katere so na voljo informacije v skupini družb) pred zakonsko določenim rokom temelji na oceni tveganja. Meni, da če pooblaščen subjekt ob oceni stranke ni ugotovil obstoja tveganj, ta tveganja pa se dejansko pojavijo pozneje, pred iztekom roka za posodobitev podatkov o stranki, in pooblaščen subjekt o teh tveganjih ne more biti obveščen, navedeni pooblaščen subjekt ni dolžan vnaprej uporabiti ukrepov skrbnega preverjanja obstoječih strank.
- 33 Sodišče je pojasnilo, da je treba člen 14(5) Direktive 2015/849 v povezavi s členom 8(2) te direktive razlagati tako, da morajo pooblaščen subjekt na podlagi posodobljene ocene tveganj sprejeti ukrepe – po potrebi okrepljene – skrbnega preverjanja obstoječe stranke, kadar se to zdi primerno, zlasti če se položaj te stranke pomembno spremeni, in to ne glede na to, da se najdaljši rok, ki je v nacionalnem pravu določen za izvedbo nove ocene tveganja, povezanega z navedeno stranko, še ni iztekel (sodba z dne 17. novembra 2022 v zadevi *Rodl & Partner*, C-562/20, EU: C-562/20, EU:C:2022:883, točka 91).

- 34 Vendar Sodišče v tem pojasnilu ne daje odgovora na vprašanje, kako ravnati, če pooblaščen subjekt ni bil seznanjen z drugimi novimi okoliščinami v zvezi z zadevno stranko, ki bi lahko vplivale na oceno tveganja te stranke.
- 35 Zato je treba postaviti peto vprašanje za predhodno odločanje.
- 36 [5.] Poleg tega je treba glede na to, da morajo biti obveznosti, naložene pooblaščenim subjektom, sorazmerne, postaviti šesto vprašanje za predhodno odločanje.

DELOVNI DOKUMENT